

fıstıklı bağlar'daki ev

İKİNCİ SAİD KOZASI

Çok zaman önce, Sarıyer'in tenha bir köşesinde, Boğaza uzaktan bakan, sıradan bir ev idi burası. İnsalardan uzak, sade, küçük, basit bir ahşap ev...

Günlerden bir gün, bir kutlu misafirin ayak bastı buraya.

Gelen, şöhretin zirvesinde, hayatının en şaşaalı günlerini yaşayan bir büyük âlim idi.

Gün gelecek, insanlık o kutlu misafirin kaleminden çıkan ve Risale-i Nur Külliyyatı adı verilen bir muhteşem esere kavuşacak ve onunla, geceli gündüzlü milyonlarca dille Yer ve Gökler Rabbinin esmâsını okuyacaktı.

İSTANBUL
İLİM VE KÜLTÜR VAKFI

VAKIF MERKEZİ

Kalenderhane Mh. Dedeefendi Cd.
Cüce Çeşmesi Sk. No: 6, Pk: 34134 Vefa - Fatih / İstanbul
Tel: +90 212 527 81 81-82 / Faks: +90 212 527 80 80
E-mail: iikv@iikv.org / www.iikv.org

RÜSTEMPAŞA MEDRESESİ

Sururi Mh. Medrese Sk. No: 2, Pk: 34120
Eminönü - Fatih / İstanbul
Tel: +90 212 527 81 84 / Faks: +90 212 527 80 80
E-posta: iikv@iikv.org / www.iikv.org

iikvorg

fıstıklı bağlar'daki ev

İKİNCİ SAİD KOZASI

Eski Said'in Yeni Said'e İnkilâbı

İkinci Said'in kozası

ÇOK ZAMAN ÖNCE, Sarıyer'in tenha bir köşesinde, boğaza uzaktan bakan, sıradan bir ev idi burası. İnsanlardan uzak, sade, küçük, basit bir ahşap ev...

Günlerden bir gün, bir kutlu misafir ayak bastı buraya.

Gelen; şöhretin zirvesinde, hayatının en şaşıla günlerini yaşayan bir büyük âlim idi.

Fakat buraya gelirken sadece ilmini beraberinde getirmiş, şöhret ve şaşaaı kapının dışında bırakmıştı.

Bu duvarların arasında nelerin yaşandığını bilmiyoruz, belki de hiçbir zaman bilemeyeceğiz. Yalnız, asırlar ötesinden sual ve cevapların gidip geldiğini biliyoruz. Abdülkadir-i Geylânî'nin (K.S.) Fütûh-ul Gayb'ıyla, İmam-ı Rabbânî'nin (R.A.) Mektûbat'ıyla o misafire

yol gösterdiğini biliyoruz. Bir de, meydan savaşlarının şiddetini aratmayacak kadar yaman savaşların cereyan ettiğini biliyoruz; misafir ile nefsi arasında. Bunun bir işaretini, Yirmi Üçüncü Sözdeki vâkıa-i hayâliyede, bir başkasını da Otuzuncu Sözdeki vâkıa-i misâliyede buluyoruz.

Ondan sonra, nasıl bir tırtıl, kendi eliyle kendisini hapsettiği kozadan rengârenk desenlerle süslenmiş bir kelebek olarak çıkarsa, o misafir de, dünyanın bütün süslerinden arınarak girdiği bu halvethaneden, varlık âleminin bütün güzellikleriyle bezenmiş bir ruh zenginliği içinde çıktı.

Artık o, “bal arısı gibi, bütün kâinat safhalarında menkuş gül ve çiçek gibi delillerinden, bürhanlarından alacağı ibret, fikret, ünsiyet gibi üsâre ve şıralarından, vicdanda o tatlı, imanlı balları yaparak” insan neslinin istifadesine ve semâ ehlinin mütalâasına sunacak bir Kâinat Seyyahı idi.

Günlerden bir gün, bir kutlu misafir; ayak bastı bu küçük eve.

Kapıyı çalan, Birinci Said idi.

Bu küçük evden çıkan ise, İkinci Said. Yahut; Risale-i Nur Külliyyatının müellifi Bediüzzaman Said Nursî.

Bu giriş ve çıkış arasında, bu küçücük evin ve o kısacık zamanın dar duvarları içinde bir büyük inkılâb yaşandı.

O inkılâbla değişen sadece Said Nursî değil, aynı zamanda büyük dünyanın ta kendisiydi.

Zira kader onu buradaki mücahedesinde, insanlığın çehresini mânen değiştirecek bir vazifeye hazırlıyordu.

Gün gelecek, insanlık o kutlu misafirin kaleminden çıkan ve Risale-i Nur Külliyyatı adı verilen bir muhteşem esere kavuşacak ve onunla, geceli gündüzlü milyonlarca dille, yer ve gökler Rabbinin esmâsını okuyacaktı.

Necmeddin Şahiner anlatıyor

Üstadın evini nasıl bulduk?

HATIRALAR RÜZGÂRI, bazen insanı Halıp uzaklara, yılların ötesine götürüyor. Bu gidiş bazen güzel oluyor, bazen da acı oluyor, dertli oluyor...

Belki altı yedi sene evveldi. Üstâd Bediüzzaman'ın en yakın talebe ve hizmetkârlarından merhum Zübeyir Gündüzalp ağabeyimle, Üstâd Bediüzzaman'ın İstanbul'da kaldığı menzilleri ve ikamet ettiği semtleri konuşuyorduk. Mevzu esaretten sonraki zamanda Sarıyer'de kaldığı yere intikal edince, orayı bilemediğini ifade etti ve aynen "Ah kardeşim, Sarıyer'deki evini bir bilsek, acaba nerede kalmış? Boğazda Telli Baba Türbesi var, orada kalmış olamaz mı? Bunu öğrensek... Sen bunu sorup araştırırsan" demişti. Ben de inşaallah temennisinde bulunmuştum.

Bu hadise ve hatıradan iki üç sene sonra,

İstanbul Müftülüğünün arşivinden Dâr-ül Hikmet-il İslâmiye dosyaları çıkmış, bu arada Üstâd Bediüzzaman'a ait dosya da bulunmuştu. Bu dosyada çok kıymetli maddî vesikalar vardı. Arşiv uzmanı Sadık Albayrak, bu vesikalardan "Dâr-ül Hikmet-il İslâmiye: Son Devrin İslâm Akademisi" ismiyle kıymetli bir eser hazırlayıp o zamanki Yeni Asya Yayınlarına verdi. Bu değerli eseri tetkik ederken, Üstâd Bediüzzaman'ın Sarıyer'de kaldığı evin adresini de öğrendik. Eşkâli hakkındaki kısmı bizzat kendisinin doldurduğu tezkerede, ikametgâh olarak şunlar yazılıydı:

"Sarıyer'de, Fıstıklıbağlar Sokağında, 8 numaralı ahşap binada oturmaktadır."

Bu adresi tespit edince; hiç unutmuyorum, kuş gibi uçarcasına gitmiştik Sarıyer'e. Fıstıklıbağlar Sokağındaki evi bularak kapıyı çaldık. Kapıya gelen ev sahibi hanım ve çocuklara "Bu evde elli sene önce büyük İslâm âlimi Üstâd Bediüzzaman Said Nursî kalmıştır. Eğer müsaade ederseniz biz bu ev gezmek istiyoruz" dedim. Nezaketle "Buyurun" dediler. Ahşap merdivenden çıkarak evi gezdik. Etrafı seyrettik, bazı bilgiler alarak o gün sevinç içinde ayrıldık oradan.

Bu hadiseden bir iki sene sonra, "**Bilinme-**

yen Taraflarıyla Bediüzzaman Said Nursî isimli eseri tefrika ederken, bir gün İnebolu'dan bir mektup aldım. Mektup, Park Oteli sahibi Selâhaddin Çelebi'den geliyordu. Mektubu merakla ve dikkatle okumaya başladım. Mektubun ortalarında merhum Selâhaddin Çelebi şunları anlatıyordu:

1952 senesinde; Üstâd İstanbul'da Akşehir Palas Otelinin üst katında kalıyordu. Güneşli bir sabahı. Kendilerini ziyarete gitmiştim. Biraz sohbetten sonra bana "Selâhaddin, bugün kısmet olursa seninle eski ikametgâhlarımdan olan Sarıyer'e gidelim" dedi.

Sonra taksi tutarak Sarıyer'e gittik. Orada kahveciden o semtin en yaşlısını sordum. Kahveci muhtarın yaşlı bir insan olduğunu söyledi. Aradım ve nihayet yaşlı muhtarı buldum. Ona Üstâd Bediüzzaman Hazretlerinin otuz sene evvel bu semtte oturduğunu, şimdi evin nerede olduğunu sordum. Muhtar hemen hatırladı. Fıstıklıbağlar semtindeki yokuşun sağ tarafındaki evin önünde durduk. Kapıyı vurunca bir hanım açtı. Hanıma "Müsaade ederseniz Bediüzzaman Hazretleri bu evi ziyaret edecek. Çünkü kendisi otuz sene evvel burada kalmış" dedim. Hanım da "Buyursunlar" dedi.

Üstâdla beraber eve girdik, merdivenlerden

çıktık. Üstâd "Bismillah" diye bir odanın kapısını açtı. Büyük bir odaydı. Karyolada bir genç hasta yatıyordu. "Geçmiş olsun, Allah şifalar versin" diye ona dualar etti. Sonra deniz tarafındaki odaya girdik. Üstâd burada dua etti. Çok hislendi. Bir müddet pencereden (şimdi yüksek binalar yapıldığı için deniz görünmüyor) boğazın maviliklerini seyretti. Belki de eski günleri, yıllar önceyi hatırlamıştı. Bana dönerek, "**Selâhaddin, bu oda Abdülkadir Geylânî Hazretlerinin Fütûh-ul Gayb kitabıyla Eski Said'in Yeni Said'e inkılâbına sahne olmuştur**" dedi. Bir müddet daha dua ve tefekkür etti. Sonra beraberce ev sahibinden müsaade talep ederek oradan ayrıldık.

Selâhaddin Çelebi'nin bu mevzu ile alakalı hatırası burada bitiyordu.

Nurculuk, Nur Risaleleri ve Bediüzzaman Said Nursî ile alakalı çalışma ve araştırmalarımızda, Fıstıklıbağlar mevki müstesna bir yer tutar. Yıllar evvel rahmetli Zübeyir Gündüzalp ağabey ile aradığımız semti ve evi de böylece tespit etmiştik. Bu yazıyı onun aziz hatırasına ithaf ediyorum.

ONUNCU RİCA

“Sarıyer’de bir halvethâne buldum”

BİR ZAMAN, ESARETTEN geldikten sonra, İstanbul’da bir iki sene yine gaflet galebe etti. Siyaset havası, nazarımı nefsimden kaldırıp âfâka dağıtmışken, birgün İstanbul’un Eyüp Sultan kabristanının dereye bakan yüksek bir yerinde oturuyordum. İstanbul etrafındaki âfâka baktım. Birden, bakıyorum, benim hususî dünyam vefat ediyor, bazı cihette ruh çekiliyor gibi bir hâlet-i hayaliye bana geldi. Dedim “Acaba bu kabristanının mezar taşlarındaki yazıları mıdır ki, bana böyle hayal veriyor?” diye nazarımı çektim. Uzağa değil, o kabristana baktım. Kalbime ihtâr edildi ki:

“Bu senin etrafındaki kabristanının, yüz İstanbul, içinde vardır. Çünkü yüz defa İstanbul buraya boşalmış. Bütün İstanbul’un halkını buraya boşaltan bir Hâkim-i Kadîrin hükmünden kurtulup müstesna kalmazsın; sen de gideceksin.”

Ben kabristandan çıkıp, bu dehşetli hayal ile Sultan Eyüp Camiinin mahfelindeki küçük bir odaya, çok defa girdiğim gibi, bu defa da girdim. Düşündüm ki, ben üç cihette misafirim. Bu menzilikte misafir olduğum gibi, İstanbul’da da misafirim, dünyada da misafirim. Misafir, yolunu düşünmeli. Nasıl ki bu odadan çıkacağım, bir gün de İstanbul’dan da çıkacağım, diğer bir gün de dünyadan çıkacağım.

İşte bu hâlette, gayet rikkatli ve firkatli, elemli bir hüznün ve gam, kalbime, başıma çöktü. Çünkü ben yalnız bir iki dostu kaybetmiyorum. İstanbul’da binler sevdiğim dostlarımdan müfarakât gibi, çok sevdiğim İstanbul’dan da ayrılacağım. Dünyada yüz binler dostlarımdan iftirâk gibi, çok sevdiğim ve müptelâ olduğum o güzel dünyadan da ayrılacağım diye düşünürken; yine kabristanının o yüksek yerine gittim. Ara sıra sinemaya ibret için gittiğimden, bana İstanbul içindeki insanlar, o dakikada, sinemada geçmiş zamanın gölgelerini hazır zamana getirmek cihetiyle, ölmüş olanları ayakta gezer suretinde gösterdikleri gibi, aynen ben de, o vakit gördüğüm insanları, ayakta gezen cenazeler vaziyetinde gördüm. Hayalim dedi ki: Madem bu kabristanda olanlardan bir kısmı, sinemada, gezer gibi görülüyor; ileride

kat'iyen bu kabristana girecekleri, girmiş gibi gör. Onlar da cenazelerdir, geziyorlar.

Birden, Kur'an-ı Hakîmin nuruyla ve Gavs-ı Âzam Şeyh Geylânî Hazretlerinin irşadıyla, o hazîn hâlet, sürurlu ve neşeli bir vaziyete inkılâb etti. Şöyle ki:

O hazîn hale karşı Kur'an'dan gelen nur böyle ihtâr etti ki: Senin, şimâl-i şarkide, Kosturma'daki gurbetinde bir iki esir zabıt dostun vardı. Bu dostların herhalde İstanbul'a gideceklerini biliyordun. Sana birisi deseydi, "Sen İstanbul'a mı gideceksin, yoksa burada mı kalacaksın?" Elbette, zerre miktar aklın varsa, İstanbul'a ferah ve sürurla gitmesini kabul edecektin. Çünkü bin birden, dokuz yüz doksan dokuz ahababın İstanbul'dadırlar. Burada bir iki tane kalmış; onlar da oraya gidecekler. Senin için İstanbul'a gitmek hazîn bir firak, elîm bir iftirâk değil. Hem de geldin, memnun olmadın mı? O düşman memleketindeki pek karanlık, uzun gecelerinden ve pek soğuk fırtına kışlarından kurtuldun. Bu güzel, dünya cenneti gibi İstanbul'a geldin.

Aynen öyle de; senin küçüklüğünden bu yaşına kadar, sevdiklerinden yüzde doksan dokuzu, sana dehşet veren kabristana göçmüşler. Bu dünyada kalan bir iki dostun var; onlar da oraya gidecekler. Dünyada vefatın

firak değil, visaldir, o ahabalara kavuşmaktır. Onlar, yani o ervâh-ı bâkiye, eskimiş yuvalarını toprak altında bırakıp, bir kısmı yıldızlarda, bir kısmı âlem-i berzah tabakâtında geziyorlar diye ihtar edildi.

Evet, bu hakikati Kur'an ve iman o derece kat'î bir surette ispat etmiştir ki, bütün bütün kalbsiz, ruhsuz olmazsa veyahut dalâlet kalbini boğmamışsa, görüyor gibi inanmak gerektir. Çünkü bu dünyayı hadsiz envâ-ı lütuf ve ihsanıyla böyle tezyin edip mükrimâne ve şefikane rububiyetini gösteren ve tohumlar gibi en ehemmiyetsiz cüz'î şeyleri dahi muhafaza eden bir Sâni-i Kerîm ve Rahîm, masnûatı içinde en mükemmel ve en câmi, en ehemmiyetli ve en çok sevdiği masnûu olan insanı, elbette ve bilbedahe, sureten görüldüğü gibi böyle merhametsiz, âkıbetsiz idam etmez, mahvetmez, zayi etmez. Belki bir çiftçinin toprağa serptiği tohumlar gibi, başka bir hayatta sümbül vermek için, Hâlık-ı Rahîm o sevgili masnûunu, bir rahmet kapısı olan toprak altına muvakkaten atar.

İşte bu ihtâr-ı Kur'anîyi aldıktan sonra, o kabristan, İstanbul'dan ziyade bana ünsiyetli oldu. Halvet ve uzlet, bana sohbet ve muâşeretten daha ziyade hoş geldi. Ben de boğaz tarafındaki Sarıyer'de, bir halvet-

hâne kendime buldum. Gavs-ı Âzam (R.A.) Fütuh-ul Gayb'ıyla bana bir üstad ve tabib ve mürşid olduğu gibi, İmam-ı Rabbânî de (R.A.) Mektûbat'ıyla bir enîs, bir müşfik, bir hoca hükmüne geçti. O vakit, ihtiyarlığa girdiğimden ve medeniyetin ezvâkından çekildiğimden ve hayat-ı içtimâiyeden sıyrıldığımdan pek çok memnun oldum, Allah'a şükrettim.

İşte, ey benim gibi ihtiyarlık içine giren ve ihtiyarlığın ihtarıyla vefatı çok tahattur eden zatlar! Kur'an'ın verdiği ders-i iman nuruyla, ihtiyarlığı ve vefatı ve hastalığı hoş görmeliyiz, belki bir cihette sevmeliyiz. Madem iman gibi hadsiz derecede kıymetli bir nimet bizde vardır. İhtiyarlık da hoştur, hastalık da hoştur, vefat da hoştur. **Nahoş bir şey varsa; o da günahtır, sefâhettir, bid'atlardır, dalâlettir.**

YİRMİ ALTINCI LEM'A'DAN Üçüncü Risale, Üçüncü Nokta

“Şifalı bir ameliyat”

BUNDAN OTUZ SENE evvel, Eski Sa'id'in gafil kafasına müthiş tokatlar indi, el-mevtü hakkun kaziyesini düşündü. Kendini bataklık çamurunda gördü. Meded istedi, bir yol aradı, bir halâskâr taharri etti. Gördü ki, yollar muhtelif; tereddütte kaldı. Gavs-ı Âzam olan Şeyh-i Geylânî Radiyallahu Anhın **Fütuh-ul Gayb** namındaki kitabıyla tefe'ül etti. Tefe'ülde şu çıktı:

أَنْتَ فِي دَارِ الْحِكْمَةِ فَاطْلُبْ طَبِيبًا يُدَاوِي قَلْبَكَ

Acıptır ki, o vakit ben Dârü'l Hikmet-i İslâmiye âzâsı idim. Güya Ehl-i İslam'ın yaralarını tedaviye çalışan bir hekim idim. Halbuki en ziyade hasta bendim. Hasta evvelâ kendine bakmalı; sonra hastalara bakabilir.

İşte, Hazret-i Şeyh bana der ki: “Sen kendin hastasın. Kendine bir tabib ara.”

Ben dedim: “Sen tabibim ol.” Tuttum, kendimi O’na muhatap addederek, o kitabı bana hitap ediyor gibi okudum. Fakat kitabı çok şiddetli idi. Gururumu dehşetli kırıyordu. Nefsimde şiddetli ameliyat-ı cerrahiye yaptı. Dayanamadım, yarısına kadar kendimi ona muhatap ederek okudum; bitirmeye tahammülüm kalmadı. O kitabı dolaba koydum.

Fakat sonra, ameliyat-ı şifakârânenen gelen acılar gitti, lezzet geldi. O birinci üstadımın kitabını tamam okudum ve çok istifade ettim. Ve O’nun virdini ve münâcâtını dinledim, çok istifaza ettim.

Sonra İmam-ı Rabbânî’nin **Mektûbat** kitabını gördüm, elime aldım. Hâlis bir tefe’ül ederek açtım.

Acaibdendir ki, bütün Mektûbat’ında yalnız iki yerde “Bediüzzaman” lâfzı var. O iki mektub bana birden açıldı. Pederimin ismi Mirza olduğundan, o mektubların başında “Mirza Bediüzzaman’a Mektub” diye yazılı olarak gördüm. “Fesübhânallah,” dedim. “Bu bana hitap ediyor.” O zaman Eski Said’in bir lakabı Bediüzzaman idi. Halbuki Hicretin üç yüz senesinde, Bediüzzaman-ı Hemedânî’den başka o lakabla iştihar etmiş zatları bilmiyordum. Halbuki İmamın zamanında dahi öyle

bir adam vardı ki, ona o iki mektubu yazmış. O zâtın hali benim halime benziyormuş ki, o iki mektubu kendi derdime devâ buldum.

Yalnız İmam, o mektublarında tavsiye ettiği gibi, çok mektublarında musırrâne şunu tavsiye ediyor: **“Tevhîd-i kible et.” Yani, “Birini üstâd tut, arkasından git. Başkasıyla meşgul olma.”**

Şu en mühim tavsiyesi, benim istidadıma ve ahvâl-i ruhiyeme muvafık gelmedi. Ne kadar düşündüm: Bunun arkasından mı, yoksa ötekinin mi, yoksa daha ötekinin mi arkasından gideyim? Tahayyürde kaldım. Her birinde ayrı ayrı cazibedar hâsiyetler var; biriyle iktifâ edemiyordum.

O tahayyürde iken, Cenâb-ı Hakkın rahmetiyle kalbime geldi ki: **Bu muhtelif turukların başı ve bu cetvellerin menbaı ve şu seyya-
relerin güneşi Kur’an-ı Hakîmdir. Hakikî
tevhid-i kible bunda olur. Öyleyse, en âlâ
mürşid de ve en mukaddes üstâd da odur.**

Ona yapıştım. Nâkıs ve perişan istidadım elbette lâyıkiyla o mürşid-i hakikinin âb-ı hayat hükmündeki feyzini massedip alamıyor. Fakat ehl-i kalb ve sahib-i halin derecâtına göre, o feyzi, o âb-ı hayatı, yine onun feyziyle gösterebiliriz. **Demek, Kur’an’dan gelen o Sözler ve**

o nurlar, yalnız aklî mesâil-i ilmiye değil, belki kalbî, ruhî, hâlî mesâil-i imaniyedir. Ve pek yüksek ve kıymettar maârif-i İlâhiye hükmündedirler.

Yirmi Sekizinci Mektub'tan

